

Bayer Zsolt: Levél Angela Merkelnek

2015 február 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Karl Bayer – amennyire vissza tudok emlékezni rá – tagbaszakadt egy ember volt. Bár ez nem volt családi vonás.

Apró, szíjas emberek voltak a Bayerek, ott, a mosoni svábok között, kivéve Károly bácsit, nagyapám bátyját, akit egyszer láttam, gyerekfejjel, de akkor óriásnak.

Akkor lehetett igazán óriás, amikor sok burgenlandi paraszttal együtt besorozták egy harcoló SS-alakulathoz.

Karl Bayer akkor végigharcolta Európát, s valahol Franciaországban amerikai fogságba esett. Végre. Aztán kicsit feler?södött, kipirospozsgásodott a Hersley csokoládétól, és harmadmagával elhatározta, hogy megszökik. S egy éjjelen – talán borús, viharos éjjel volt az, szél cibálta a fákat s vastag, lógó hasú felh?k takarták a holdat – Karl Bayer három társával átkúszott a szögesdrót alatt, s elindult haza Mosonszolnokra, elindult hóna alatt a tetoválásával, Káin bélyegével, elindult gyalog, mert otthon föld, malom, család várta, várta a sok dolog, amit mind-mind félbehagyott, amikor elindult leharcolni Európát.

Bécs alá jutottak a szökevények.

Ez eléggé meglátszott rajtuk.

Odalett a Hersley csokoládé húsa, elt?nt arcukról a szín, olyan volt Karl Bayer és három társa Bécs alatt, mint Európa, csupa csonttá soványodott, fájdalmas, rongyos remény és élni akarás.

Negyvenötöt írtak akkor.

Vége volt már mindennek.

A pályaudvaron, valahol messze, kint, ócska, leharcolt vagonok között lapult Karl Bayer három társával, és már csak a szomjúság kínozta ?ket. Vizet kell szerezni – ez nem volt vitás. És sorsot húztak ott, s a vakszerencse úgy akarta, hogy Károly bácsi szerezzen vizet, bármi áron.

Megvárta az éjszakát, és nekiindult. Óvatosan, a szerelvények oldalához lapulva lopakodott Karl Bayer az állomás,

a fények, az els? vízcsap felé, riadt kis állat volt csak az a nagy ember, az ösztönök és a mindenek feletti élni akarás rabja. Közel járt már a vízhez, nagyon közel, a siker talán meg is részegítette, óvatlanná tette egy pillanatra, és akkor egy dobtáras géppisztoly csöve fúródott a hátába.

– Sztoj!

Nem lehet tudni, mi járt akkor Karl Bayer fejében, negyvenöt rémes tavaszán, Bécs alatt, egy orosz katona fegyverének csövével a hátában, hóna alatt Káin bélyegével, karnyújtásnyira a földt?l, malomtól, otthontól, családtól, mindent?l, amit hátrahagyott, hogy leharcolja Európát. Nem beszélt err?l az öreg, tagbaszakadt óriás, magába zárta és sírba vitte a titkot.

– Aztán már vitt is… – csak ennyit mondott. Nem cifrázta.

Vitte az orosz katona Karl Bayert a bécsi állomás, a biztos halál felé. Közeledtek a fények, és az els? lámpa alatt Károly bácsi óvatosan hátrapillantott. Hátrapillantott, aztán megállt, meg is fordult, s miel?tt az orosz lel?hette volna, elfúló hangon meg is szólalt:

– Te vagy a Gregor… – mondta Karl Bayer Bécsben, negyvenötben, a halál felé menet, és a megszólítottnak tátva maradt a szája. Meglepetésében még a géppisztoly csövét is leeresztette.

Hát hogyne lep?dött volna meg az orosz baka, ott, Bécsben, negyvenötben, amikor tényleg ? volt a Gregor.

Nem volt már éppen fiatal ember az a Gregor. Olyannyira nem, hogy legényként végigharcolta már az els? világháborút is, ahol magyar hadifogságba esett. Mint hadifoglyot kiadták dolgozni ezt a Gregort a magyarok. Mosonszolnokra került, a Bayerék kocsmájába, malmába, földjére. Ott segédkezett, takarított, etette az állatokat, miegymás. Jó sora volt Gregornak. Majd' három évig dolgozott a Bayeréknál. Megbecsülték érte. Evett-ivott, mint otthon soha. S különösen jóban volt Gregor a Bayerék legid?sebb fiával, a Karllal, aki oroszul tanulgatott t?le, ? meg németül a fiútól.

Ott állt a két férfi egymással szemben, Bécsben, negyvenötben, az állomás els? lámpájának gyenge fénye alatt, és az oroszon volt a döntés sora.

– T?nj el azonnal! – súgta visszafojtott remegéssel Gregor Karlnak.

– Még kezet fogtunk, aztán elt?ntem… – fejezte be a történetet Károly bácsi, az óriás, s bár nem mutatta, én, a gyerek, tudtam, hogy sír.

Nem él már egyik?jük sem.

A falat is elbontották azóta.

Ennyi az egész…

Tisztelt Kancellár Asszony!

Isten hozta Magyarországon!

Üdvözlöm Önt a magyarországi németség nevében, Károly bácsi emlékezetének nevében, és kicsit Gregor nevében is, aki volgai német volt, amíg élt.

Az én családomat még Mária Terézia telepíttette Magyarországra, az 1750-es vagy 60-as években, valahonnan a Fekete-erd? vidékér?l. Spessart környéke volt az ?seim hazája, a családi legendárium úgy tartja számon, hogy arrafelé voltunk derék, kétkezi útonállók valamikor. Aztán a császárné egyszer? választás elé állította az ?söket: vagy kerékbe törik ?ket, vagy jönnek a Mosoni-Dunához mocsarat lecsapolni. És jöttek az ?sök. S ha így volt, ha nem, Hauff világa oly' eleven bennem éppen, mint a magyar népmesék erd?zúgása. Hogy is írja Brecht?

„Én, Bertolt Brecht, a fekete erd?kb?l

Származom. Anyám a városba vitt,

Mid?n méhében feküdtem. S az

erd?k h?vösségét

Meg?rzöm magamban halálomig.”

Valami ilyesmir?l lehet szó. Onnan valók vagyunk, és ez nem elfelejthet?. Amúgy Károly bácsi nem itt halt meg, Magyarországon. Ide jött haza, és itt tervezte a maradék életet is, de nem úgy lett. Mert a Bayereket is marhavagonba terelték 1946-ban, és elzavarták ?ket Németországba. Ott halt meg Károly bácsi, és temették Heilbronnban, a Neckarnál, ahol Hauff K?szívének Hollandus Mihálya úsztatta roppant szálfáit, melyeket éjfélkor vágott a Fekete-erd?n.

Jöttek Károly bácsi és az én ?seim onnan, a Fekete-erd? vidékér?l, hozták magukkal Hauff K?szívének csodáját és a spessarti fogadó misztikumát, aztán mentek vissza ugyanoda, marhavagonban, Káin bélyegével a hónuk alatt – vagy anélkül. Vagy csak azért, mert németek voltak.

E két utazás között terül el a végtelenül hosszú huszadik század. E két utazás keresztjére van felszögezve az a század, Kancellár Asszony, amelynek mi mindannyian gyermekei vagyunk. És ez a bizonyosság ezerszer fontosabb, ezerszer meghatározóbb bármely napi politikánál. Ezt Ön is tudja, hiszen Ön az NDK-ban élt. Tudja Ön is, Kancellár Asszony, hogy a huszadik századról csak annak lehet fogalma, aki látta még a Checkpoint Charlie-t, Mitte és Kreuzberg között, a Friedrich- és a Zimmerstrasse keresztez?désében.

Ez a mi századunk. Ez a huszadik század. És Károly bácsi pokoljárása. Sok tíz- és százezer olyan pillanatból áll össze ez a mi századunk, mint amely pillanat volt az, negyvenötben, Bécs alatt, a vasútállomás els? lámpájának gyönge fénykörében. S azokból a pillanatokból állhatna össze egy másik Schindler-lista, Kancellár Asszony. Mert majd egyszer be kell látnunk, és ki is kell mondanunk, hogy nem egyetlen szenvedés- és üdvtörténet volt a huszadik században. Ennek kimondásánál talán nincs is nagyobb felel?sség. És itt kezd?dik az értelmes beszéd lehet?sége.

Amire ma még csak vágyakozunk.

Régen, nagyon régen írtam le ezeket a mondatokat, most megismétlem Önnek:

Lassan tíz éve is lesz már, hogy Martin Walzer, a németországi zsidók legnagyobb szószólója, egy igazi filoszemita és „öngy?löl? német” le merte írni abbéli véleményét, amely szerint nem tartja szerencsésnek, hogy az újra egyesült Németország f?városának legszimbolikusabb terén, a Brandenburgi kapunál gigantikus holokauszt-emlékm?vet emeljenek. Azt mondta Walzer, ez szerinte ellenérzést szül a németekben. Martin Walzerb?l, a filoszemitából huszonnégy óra alatt lett félelmetes antiszemita. Ignatz Bubis berlini f?rabbi hosszú cikkekben és beszédekben esett neki Walzernak, akinek esélye sem maradt a védekezésre. Nem tudom, érthet?-e ebb?l a történetb?l, mit nevezek én az értelmes beszéd lehetetlenségének.

Így van ez, sajnos. És Martin Walzer mellé mára odatehetjük Thilo Sarrazint, Udo Ulfkottét, a magyar miniszterelnököt vagy éppen e sorok íróját – mindegy. Mindenkit másért.

A lényeg, hogy ne teremt?dhessék meg az értelmes beszéd lehet?sége.

De én valamiért makacsul tudom – nem hiszem! Tudom! –, hogy Ön képes az értelmes beszédre, és vágyik az értelmes beszéd lehet?ségére. S ebbéli tudásom okán különösen nagy tisztelettel és szeretettel üdvözlöm Önt Magyarországon. S kérem, hogy felejtsen el mindent, amit err?l az országról olvasott és hallott az utóbbi években, különösen a német sajtóban. Egy huszadik századi beteg géniusz, az egyik legnagyobb magyar költ? így üdvözölte a hozzánk látogató Thomas Mannt:

„ (…) Te jól tudod, a költ? sose lódit:

az igazat mondd, ne csak a valódit,

a fényt, amelyt?l világlik agyunk,

hisz egymás nélkül sötétben

vagyunk.(…) ”

A helyzet kicsit változott. Mirólunk már valódit sem mondanak, csak nagyon ritkán. Ön pedig nem Thomas Mann. „Csak” egy értelmes, becsületes asszony a huszadik századból, aki látta a Checkpoint Charlie-t. Ezért anélkül, hogy félreértené vagy önmagára vonatkoztatná, József Attila e sorait is megértheti:

„ (…) Arról van szó, ha te szólsz, ne lohadjunk,

de mi férfiak férfiak maradjunk

és n?k a n?k – szabadok, kedvesek

- s mind ember, mert az egyre kevesebb…

Foglalj helyet. Kezdd el a mesét szépen.

Mi hallgatunk és lesz, aki csak éppen

néz téged, mert örül, hogy lát ma itt

fehérek közt egy európait.”

Ezen túl pedig úgyis csak a politika van. S a politika üressége. Ha pedig meg akarjuk tölteni valamivel a politika ?rét, gesztusokra van szükségünk. Ön például, ha legközelebb Magyarországra látogat, menjen ki a második világháborús német katonai temet?be Budaörsre, és hajtson fejet az ott nyugvó fiúk el?tt. Katonák voltak, meghaltak, és nem tehettek semmir?l. Úgyhogy megérdemlik. Megérdemli Károly bácsi is. Gregor is.

Megérdemeljük mindahányan, a huszadik század szomorú gyermekei.

Tisztelettel:

Bayer Zsolt

magyarhirlap.hu - Bayer Zsolt

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló